

Metodická príručka pasportizácie genetických zdrojov rastlín pre užívateľov informačného systému pre genetické zdroje rastlín Slovenska GRISS (Genetic Resources Information System of Slovakia)

Ľubomír MENDEL

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum – Výskumný ústav rastlinnej výroby
(email: lubomir.mendel@nppc.sk)

GÉNOVÁ BANKA N P NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE A POTRAVINÁRSKE CENTRUM
SLOVENSKEJ REPUBLIKY P C VÝSKUMNÝ ÚSTAV RASTLINNEJ VÝROBY

SLOVENSKY | ENGLISH

PRIHLÁSIŤ SA | REGISTRÁCIA

Novinky O portáli Génová banka Poskytovanie vzoriek Monitoring biodiverzity Kontakt

 VZORKY V KOŠÍKU: 0

 GRISS
INFORMAČNÝ SYSTÉM GENETICKÝCH ZDROJOV RASTLÍN SLOVENSKA
GENETIC RESOURCES INFORMATION SYSTEM OF SLOVAKIA

Hľadať vzorku

Vyhľadávať vzorky cez:

> PASSPORTY > POPISY

Národný vyhľadávací portál ex situ semenných vzoriek generatívne množných druhov genetických zdrojov rastlín uskladnených v aktívnej kolekcii v Génovej banke Slovenskej republiky a vegetatívne množných druhov v poľnej kolekcii.

+ Viac...

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

> Novinky
> O portáli
> Génová banka
> Poskytovanie vzoriek
> Monitoring biodiverzity
> Kontakt

VSTUP-KURÁTOR

> Prihlásiť sa
> Registrácia

Copyright © 2014 Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
Výskumný ústav rastlinnej výroby Piešťany.
Všetky práva vyhradené.

Stránka podporuje redakčný systém ActiveWeb spoločnosti Lomtec.

Táto práca bola podporovaná v rámci Operačného programu Výskum a vývoj z projektov: Transfer, využitie a diseminácia výsledkov výskumu genofondu rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo (ITMS:26220220194) spolufinancovaných zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Všeobecné pravidlá pasportizácie genetických zdrojov rastlín

Pasportný údaj/Pasport - predstavuje základnú - nevyhnutnú informáciu o príslušnom genetickom rastlinnom zdroji zaznamenanú v databáze. Často sa prirovnáva k „rodnému listu“ genetického zdroja. Bez tejto základnej informácie genetický zdroj výrazne stráca na svojej hodnote. Pasportný údaj o genetickom zdroji obsahuje všeobecné charakteristiky genetického zdroja, tzv. pasportné deskriptory, ktoré sú spoločné pre všetky genetické zdroje rastlín a tvoria sa podľa platných medzinárodných štandardov pre výmenu genetických zdrojov kompatibilných s FAO/Bioversity International, Multi-Crop Passport Descriptors List - MCPD v2.1 z roku 2015. Spravidla sa jedná o súbor údajov dotýkajúcich sa taxonomickej nomenklatúry, pôvodu alebo genetiky, ktoré poskytujú primárny kľúč užívateľom hľadajúcim materiál - konkrétny druh, odrodu alebo šľachtiteľský polotovár využiteľný v ich vedeckých alebo šľachtiteľských programoch, teda poskytuje informácie týkajúce sa základnej charakterizácie jednotlivých položiek uložených v génových bankách.

Pasport je preto potrebné vyplňovať čo možno najkomplexnejšie. Povinnosťou každého kurátora kolekcie je udržiavať čo možno najpresnejšiu informáciu o danom genetickom zdroji. Za kvalitu pasportu je zodpovedný kurátor, ktorý vzorku pasportizoval. Pasportné údaje po prvotnom zápise do IS GRISS je možné a aj žiaduce kedykoľvek dopĺňať, upravovať a tým aj skvalitňovať. Pokiaľ niektorý z deskriptorov nie je známy a nie je ani možné ho neskôr dohľadať v inej zbierke/báze, takýto deskriptor zostáva nevyplnený.

Všetky texty v dátových poliach IS GRISS zadávame zásadne bez diakritických znamienok ako sú dlžne, mäččene čo v praxi znamená, že nemožno použiť kódovanie pre národné jazyky, ale používať kódovanie Unicode resp. UTF-8. Nasledovné národné znaky je potrebné nahradiť ich ekvivalentom bez diakritiky:

öüőűłźńćęśřááĺčěíďňóóřůúšťžłýřáálčěíďňóóřůúšťžłýřáálčěíďňóóřůúšťžłýřá

a to nasledovne: ououlzncesraalceeidnooruustzlyRAALCEEIDNOORUUSTZLYA.

Tento úzus je nevyhnutné dodržať z hľadiska medzinárodnej výmeny údajov. Pre uľahčenie prípadného odstránenia diakritiky z textu možno využiť nasledujúci odkaz <http://diakritika.rs-design.sk>. Prípadné rozdiely v zadávaní údajov do polí jednotlivých deskriptorov alebo dôležité upozornenia sú referované pri každom deskriptore v poznámke resp. všeobecne rozpracované v príklade.

Všetky použité číselníky z dátových polí deskriptorov sú spoločné pre všetky plodiny a pre všetkých kurátorov. Potencionálne chýbajúce kategórie číselníka, nedostačujúci rozsah resp. potrebu vytvorenia novej kategórie číselníka je potrebné referovať administrátorovi IS GRISS.

Národné evidenčné číslo (NEČ) v IS GRISS reprezentované poľom ACCENUMB predstavuje jedinečné 9 - miestne číslo tvorené akronymom ústavu držiteľa kolekcie, kódom plodiny a poradovým číslom zdroja v kolekcii. Predstavuje jedinečný identifikátor genetického zdroja. Prideluje ho kurátor/riešiteľ danej kolekcie genetických zdrojov rastlín a po jeho prvotnom priradení ku konkrétnemu zdroju už viac nesmie byť priradené k inému zdroju, ani po strate takéhoto zdroja! Národné evidenčné číslo ACCENUMB v IS GRISS pri tvorbe pasportu je generované automaticky, tzn. o jednotku väčšie ako naposledy pasportizovaná vzorka za príslušný ústav a plodínu.

Dôležité upozornenia

Technický aspekt práce pri tvorbe pasportov vzoriek (pasporizácii) genetických zdrojov rastlín v IS GRISS (krok za krokom) je referovaný v používateľskej príručke „Zariadenia a služby pre prevádzku Génovej banky SR. Používateľská dokumentácia. Verzia 1.1, Lomtec 2014, 52 s.“ v kapitolách: 4.5.Pridávanie a úprava obsahu záznamov, 5.Správa vzoriek, 5.1.Zápis vzorky, 5.1.1.Záložka „Základné údaje“, 5.1.2.Záložka „Passport“.

Štruktúra informačného systému GRIIS

GRIIS - Informačný systém pre genetické zdroje rastlín Slovenska (**Genetic Resources Information System of Slovakia**)

Predstavuje online web portálové riešenie pre komplexný manažment informácií v oblasti výskumu genetických zdrojov rastlín v Slovenskej Republike. Kurátorom kolekcii a odbornej verejnosti je dostupný na URL adrese: <http://griss.vurv.sk>

Informačný systém GRIIS sa z hľadiska cieľových skupín užívateľov a s tým súvisiacich funkcionalít člení na dve funkčné a vzájomne previazané časti:

Front-office
Back-office

- a) Front-office - verejná časť IS, určená predovšetkým žiadateľom z radov odbornej verejnosti, slúži na komunikáciu a disemináciu poznatkov nazhromaždených z oblasti výskumu genetických zdrojov rastlín na Slovensku. Predovšetkým sa jedná o komunikáciu základných informácií o vzorkách genetických zdrojov rastlín uložených v NPPC VÚRV v Génovej banke SR. Registrovaným užívateľom IS (žiadateľom) umožňuje vzorky genetických zdrojov priamo objednávať. WEB portál je dostupný na URL adrese: <https://griss.vurv.sk>
- b) Back-office - neverejná časť IS, dostupná len oprávneným užívateľom - **kurátorom** kolekcii genetických zdrojov rastlín prostredníctvom užívateľského mena a hesla, určená je predovšetkým kurátorom genetických zdrojov rastlín a zamestnancom génovej banky na komplexný manažment všetkých *ex situ* semenných vzoriek generatívne množených druhov genetických zdrojov rastlín uskladnených v aktívnej a základnej kolekcii v NPPC VÚRV v Génovej banke SR. WEB portál je dostupný na URL adrese: <https://kurator.vurv.sk>

Pasportné Deskriptory - prehľad, tvorba a spôsob zadania s príkladmi

a) Záložka - Základné údaje

<< INSTCODE >> Kód inštitúcie držiteľa kolekcie

Uvádza sa 6-miestny kód inštitúcie držiteľa kolekcie vzorky genetického zdroja podľa zoznamu FAO World Information and Early Warning System, ďalej len FAO WIEWS. Údaj je potrebné zadať výberom z číselníka. V našom prípade to budú len SVK ústavy a inštitúcie, nakoľko držiteľmi kolekcií v GB SR sú len ústavy pôvodom zo Slovenskej republiky.

Príklad: SVK001, SVK002 ... až SVK046 (stav august 2019)

Poznámka: V prípade chýbajúceho rodu v číselníku kontaktujte prosím administrátora IS GRIIS

<< ACCENUMB >> Národné evidenčné číslo (NEČ)

Uvádza sa jedinečné 14 - miestne číslo Národné evidenčné číslo (NEČ) v IS GRIIS tvorené kódom ústavu držiteľa kolekcie, kódom plodiny a poradovým číslom zdroja v kolekcii. Predstavuje jedinečný identifikátor genetického zdroja. Prideluje ho riešiteľ danej kolekcie genetických zdrojov rastlín a po jeho prvotnom priradení ku konkrétnemu zdroju už viac nesmie byť priradené k inému zdroju, ani po strate takéhoto zdroja. Národné evidenčné číslo ACCENUMB v IS GRIIS pri tvorbe pasportu je generované automaticky, tzn. o jednotku väčšie ako naposledy pasportizovaná vzorka za príslušnú skupinu plodín. Navrhnuté číslo systémom je možné editovať/upravovať.

Príklad: SVK003 C07 00041 (kód pracoviska/ústavu SVK003, kód plodiny C07, poradové číslo zdroja v kolekcii 00041)

- pri zadávaní nového/nasledujúceho pasportu pre rovnaké pracovisko SVK003 a rovnakú plodinu C07 systém navrhne 00042

<< ACCENAME >> Názov/Meno položky

Uvádza sa Názov/Meno položky genetického zdroja. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec bez diakritiky a s veľkým začiatočným písmenom. Zadávať sa všetky dostupné/známe názvy genetického zdroja. Viac názvov je bežný predovšetkým pri odrodách, kde sa názvy menili v čase.

Príklad: Ignis, Mila, BU-4 (všetky známe názvy pre odrodu)

- v súčasnosti už neaktuálne názvy genetického zdroja teda Mila, BU-4 (v LRO registrovaný názov Ignis) je možné zapísať do poľa <AccenName multi>

<< GENUS >> Rod

Uvádza sa rod genetického zdroja výberom z číselníka.

Príklad: *Triticum*, *Hordeum*, *Avena*, *Mentha*, *Malus* ...

Poznámka: V prípade chýbajúceho rodu v číselníku kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

<< SPECIES >> Druh

Uvádza sa druh genetického zdroja výberom z ponuky druhov pre konkrétny rod << GENUS >> z číselníka.

Príklad: ponuka druhov po výbere rodu *Triticum*: *aestivum*, *durum*, *monococcum*, *polonicum*, *spelta*, *turgidum* ...

Poznámka: V prípade chýbajúceho druhu v číselníku kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

<< SPAUTHOR >> Druh autor

Systém automaticky doplní bez asistencie užívateľa autora druhu po výbere botanického druhu << SPECIES >> z číselníka z predchádzajúceho kroku.

<< SUBTAXA >> Subtaxón

Uvádza sa v prípade potreby kompletný subtaxón (*poddruh*, *varieta*, *forma* ...) genetického zdroja výberom z číselníka ku konkrétnemu botanickému druhu << SPECIES >>.

Príklad: ponuka ďalších botanických podjednotiek po výbere rodu a druhu *Triticum turgidum* L.:

var. coeleste (Alef.) Koern., *var. columbinum* (Alef.) Koern., *var. dinurum* (Alef.) Koern., *var. falsejodurum* Flaksb. ...

Poznámka: V prípade chýbajúcich botanických podjednotiek kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

<< SUBTAUTHOR >> Subtaxón autor

Systém automaticky doplní bez asistencie užívateľa autora subtaxónu po výbere subtaxónu << SUBTAXA >> z číselníka z predchádzajúceho kroku.

<< COMMON CROP NAME >> Všeobecný názov plodiny

Uvádza sa všeobecný názov plodiny v anglickom jazyku. Údaj zadáme výberom z číselníka.

Príklad: možností výberu pre pšenicu: winter wheat; spring wheat, hard wheat, einkorn wheat, wild einkorn wheat, emmer wheat, colchic emmer wheat, rivet (pollard) wheat, red wild einkorn, timopheevi wheat, rice wheat, ...

Poznámka: V prípade chýbajúcich všeobecných názvov plodín kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

a) Záložka - Pasport

6. << COLLNUMB >> Číslo vzorky pridelené zberateľom

Pôvodný identifikátor pridelený zberateľom (i) vzorky na expedícií. Bežne sa jedná o poradové číslo, poradie vzorky získanej (zozbieranej) na príslušnej expedícií napr. 1, 2, 3 ... 23 ... 105 a pod. Údaje zadávame ako číslo.

SVK - ISO kód štátu v ktorom sa expedícia uskutočnila, NTAT - Nízke Tatry - miesto expedície, 2007 - rok expedície, 23 - poradie vzorky získanej (zozbieranej) na príslušnej expedícií

Príklad: Vo výsledku bude zápis vzorky vyzeráť nasledovne: SVKNTAT2007-23, zvyčajne sa skladá z mena alebo iniciály zberateľa (ov) (alebo acronymu zberovej expedície a roku expedície) nasledovaný číslom (napr. 23). Tento identifikátor je nevyhnutný pre identifikáciu duplikátov v rôznych zbierkach.

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

7. << COLLCODE >> Kód inštitúcie zberateľa

Uvádza sa 6-miestny kód inštitúcie zberateľa vzorky podľa zoznamu „FAO World Information and Early Warning System“, ďalej len FAO WIEWS. V prípade, že inštitúcia držiteľa kolekcie materiál aj zozbierala, tak kód inštitúcie zberateľa (COLLCODE) bude rovnaký ako kód inštitúcie držiteľa kolekcie (INSTCODE). Kódovanie deskriptora používa rovnaký štandard ako v prípade INSTCODE.

Poznámka: FAO WIEWS kódy je možné získať na URL adrese: <http://apps3.fao.org/wiews/wiewspage.jsp> v sekcii PGR/Download

-ukázaním kurzora myši nad ikonku bieleho otáznika v modrom poli získame krátku nápovedu k zvolenému deskriptoru

Kód inštitúcie zberateľa zadáme nasledovne:

a) zvolíme, že chceme vyberať cez podlinkovaný odkaz Vybrať

b) pokračujeme vo výbere kódu inštitúcie zberateľa kliknutím na zelené zátržítko Vybrať

c) zvolíme čo možno najefektívnejšiu stratégiu hľadania požadovaného kódu inštitúcie zberateľa cez jej názov na základe osobného hľadiska, ktorú užívateľ subjektívne považuje za najúčinnnejšiu resp. operatívnejšiu.

Napr. hľadáme < Saatucht Donau > buď to:

-zadáme hľadaný výraz saatzucht donau (alebo len jeho časť napr. donau) do poľa Hľadať a cez tlačidlo Hľadať dostaneme výsledok hľadania, (možno hľadať aj cez ISO kód krajiny ak z predchádzajúceho vieme že sa jedná o inštitút z Rakúska < AUT >), prípadne pre lepšiu orientáciu možno výsledok hľadania zoradiť podľa poľa FAO kód zostupne alebo vzostupne, alebo
 -zoradíme zoznam inštitúcií kliknutím na písmeno < S > na abecednom paneli podľa písmena < S > a manuálne nájdeme v zoradenom zozname požadovaný inštitút, alebo
 -z predchádzajúceho vieme, že požadovaný kód inštitúcie zberateľa v našom prípade < Saatzucht Donau > má FAO kód AUT043.

Vybrať	Názov organizácie/subjektu	Typ subjektu	IČO	Kód FAO	Ulica	Obec / mesto	Kontaktná osoba	Telefón
☒	Saatzucht Donau GmbH & Co KG	Právnická osoba		AUT043	Saatzuchtstrasse 11	Probstdorf		+43 22 2481-0

Po nájdení požadovaného inštitútu cez zelené zátržítka vyberieme požadovaný inštitút a cez cez podlinkovaný odkaz [Refresh](#)

zobrazíme vybraný inštitút v poli COLLCODE, zatiaľ čo fyzicky vnútorne do DB bude zapísaný kód a nie názov inštitútu

Poznámka:

Pri ďalšom/opätovnom hľadaní iného inštitútu nezabudneme vypnúť všetky voľby cez modré tlačidlo [Zrušiť](#) resp. tlačidlo [Zrušiť výber](#) (za abecedným panelom) v prípade voľby filtra cez abecedný panel

V našom prípade ako COLLCODE budú zadávané kódy našich slovenských ústavov napr. SVK001, SVK002 ... v závislosti od toho, ktorý ústav zberovú expedíciu organizuje.

V príklade vyššie je demonštrované alternatívne vyhľadávanie Saatzucht Donau, jeho všeobecné rysy, totožná stratégia je uplatniteľná aj pri hľadaní VÚRV Piešťany teda Research Institute of Plant Production Piešťany čo v danom prípade nie je účelné ani nutné, pretože poznáme FAO kód pre RIPP a to SVK001. Vyhľadanie SVK001 je v tomto prípade najefektívnejšia a najúčinnějšía stratégia zadania potrebného údaju do poľa COLLCODE.

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

8. << COLLNAME >> Názov inštitúcie zberateľa

Uvádza sa názov inštitúcie zberateľa **len** v prípade ak kód inštitúcie zberateľa - č.7 << COLLCODE >> v zozname FAO WIEWS nie je k dispozícii !

Údaje zadávame v tvare: Plný názov inštitúcie, ako textový reťazec. Napr. North Indian Research Institute of Biotechnologie

Poznámka: V prípade chýbajúceho FAO kódu inštitúcie kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

9. << COLLINSTADDRESS >> Adresa inštitúcie zberateľa

Uvádza sa adresa inštitúcie zberateľa **len** v prípade ak kód inštitúcie zberateľa - č.7 << COLLCODE >> v zozname FAO WIEWS nie je k dispozícii ! Deskriptor je previazaný na deskriptor - č.8 << COLLNAME >>. Spolu predstavujú plnohodnotnú informáciu v prípade chýbajúceho kódu inštitúcie zberateľa - č.7 << COLLCODE >>.

Príklad: Údaje zadávame v tvare: Plná adresa, Štát, ako textový reťazec. Napr. Štefánikova 25, Prešov, Slovenská republika

Poznámka: V prípade chýbajúceho FAO kódu inštitúcie kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

10. << COLLMISSID >> Identifikátor zberovej expedície

Uvádza sa jednoznačný identifikátor zberovej expedície. Spravidla sa používa akronym zostavený zo začiatkových písmen štátu a lokality v ktorej sa zberová expedícia uskutočnila. Údaje zadávame výberom z číselníka.

Príklad: SVKNTAT2007 (Slovenská republika, Nízke Tatry, 2007).

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

17. << ORIGCTY >> Štát pôvodu

Uvádza sa 3-znakový kód krajiny podľa štandardu ISO 3166-1, v ktorej bola vzorka pôvodne zozbieraná (napr. krajová odroda, divo rastúci druh, farmárska odroda), alebo vyšľachtená (šľachtiteľská línia, moderná odroda, atď.). Údaje zadávame výberom z číselníka.

Príklad: SVK; DEU; NLD; CZE.

18. <<COLLSITE >> Lokalita zberu

Uvádza sa čo možno najpresnejšia informácia o lokalite/mieste zberu v rámci štátu, kde bola vzorka zozbieraná. Uprednostňuje sa popis miesta zberu v angličtine. Informácia by mohla zahŕňať vzdialenosť v kilometroch a smer od najbližšieho mesta, obce alebo referenčného bodu na mape. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: Malé Karpaty Mountain, village Dobrá voda near of Monastery of St. Catherine.

Poznámka: V prípade chýbajúcej lokality zberu v číselníku kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

19. << DECLATITUDE >> Zemepisná šírka miesta zberu (D.ddd°)

Uvádza sa zemepisná šírka miesta zberu vyjadrená v desatinných stupňoch - Decimal Degrees (WGS84). Kladné hodnoty sú na sever od rovníka; záporné hodnoty sú na juh od rovníka. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: -44.6975

S deskriptorom č.19. << DECLATITUDE >> súvisí deskriptor č.119. << PORTAL_DECLATITUDE >> Zemepisná šírka miesta zberu pre Portál (D.ddd°). Údaj je výhradne určený pre web portál s určitou cielene vloženou nepresnosťou, ktorú zadávame len v prípade veľmi vzácných alebo ohrozených druhov, ako ochrana pred neželanou devastáciou. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Poznámka: V prípade potreby je možné použiť konvertor, <http://www.earthpoint.us/Convert.aspx> alebo http://andrew.hedges.name/experiments/convert_lat_long/

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

20. << LATITUDE >> Zemepisná šírka miesta zberu (D° M' S")

Uvádza sa zemepisná šírka miesta zberu vyjadrená ako: Stupne (2 číslice), Minúty (2 číslice) a Sekundy (2 číslice) za ktorými nasleduje N (North, sever) alebo S (South, juh) napr. 103020S. Každá chýbajúca číslica (minúta alebo sekunda) musí byť nahradená pomlčkou (-). Počiatočné nuly sú povinné. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: 10----S; 011530N; 4531—S.

S deskriptorom č.20. << LATITUDE >> súvisí deskriptor č.120. << PORTAL_LATITUDE >> Zemepisná šírka miesta zberu pre Portál (D° M' S"). Údaj je výhradne určený pre web portál s určitou cielene vloženou nepresnosťou, ktorú zadávame len v prípade veľmi vzácných alebo ohrozených druhov, ako ochrana pred neželanou devastáciou. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Poznámka: V prípade potreby je možné použiť konvertor, <http://www.earthpoint.us/Convert.aspx> alebo http://andrew.hedges.name/experiments/convert_lat_long/

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

21. << DECLONGITUDE >> Zemepisná dĺžka miesta zberu (D.ddd°)

Uvádza sa zemepisná dĺžka miesta zberu vyjadrená v desatinných stupňoch - Decimal Degrees (WGS84). Kladné hodnoty sú na východ od poludníka v Greenwichi; záporné hodnoty sú na západ od poludníka v Greenwichi. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: +120.9123

S deskriptorom č.21. << DECLONGITUDE >> súvisí deskriptor č.121. << PORTAL_DECLONGITUDE >> Zemepisná dĺžka miesta zberu pre Portál (D.ddd°). Údaj je výhradne určený pre web portál s určitou cielene vloženou nepresnosťou, ktorú zadávame len v prípade veľmi vzácných alebo ohrozených druhov, ako ochrana pred neželanou devastáciou. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Poznámka: V prípade potreby je možné použiť konvertor, <http://www.earthpoint.us/Convert.aspx> alebo http://andrew.hedges.name/experiments/convert_lat_long/

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

22. << LONGITUDE >> Zemepisná dĺžka miesta zberu (D° M' S")

Uvádza sa zemepisná šírka miesta zberu vyjadrená ako: Stupne (3 číslice), Minúty (2 číslice) a Sekundy (2 číslice) za ktorými nasleduje E (East, východ) alebo W (West, západ) napr. 0762510W. Každá chýbajúca číslica (minúta

alebo sekunda) musí byť nahradená pomlčkou (-). Počiatočné nuly sú povinné. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: 0762510W; 076---W

S deskriptorom č. 22. << LONGITUDE >> súvisí deskriptor č.122. << PORTAL_ LONGITUDE >> Zemepisná dĺžka miesta zberu pre Portál (D° M' S"). Údaj je výhradne určený pre web portál s určitou cielene vloženou nepresnosťou, ktorú zadávame len v prípade veľmi vzácných alebo ohrozených druhov, ako ochrana pred neželanou devastáciou. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Poznámka: V prípade potreby je možné použiť konvertor, <http://www.earthpoint.us/Convert.aspx> alebo http://andrew.hedges.name/experiments/convert_lat_long/

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

23. << COORDUNCERT >> Neistota merania GPS koordinát

Uvádza sa chyba (neistota) určenia polohy systému GPS spojená so súradnicami v metroch. Ponechajte prázdne, ak hodnota neistoty je neznáma. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

24. << COORDDATUM >> GPS súradnicový systém

Uvádza sa použitý súradnicový systém pri lokalizácii miesta zberu. Geodetické údaje resp. priestorový referenčný systém, na základe ktorého sú ustanovené koordináty (súradnice) danej zemepisnej šírky a zemepisnej dĺžky v desatinných stupňoch napr. WGS84, ETRS89, NAD83. Údaj je potrebné zadať výberom z číselníka.

Príklad: GPS používa WGS84 súradnicový systém.

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

25. << GEOREFMETH >> Georeferenčná metóda

Uvádza sa použitá georeferenčná metóda (GPS, určené z mapy, z miestopisných záznamov, alebo odhadnuté pomocou softvéru). V prípade, že je georeferenčná metóda neznáma pole nevyplňajte. Údaj je potrebné zadať výberom z číselníka.

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

26. << ELEVATION >> Nadmorská výška miesta zberu

Uvádza sa nadmorská výška miesta zberu vyjadrená v metroch nad morom bez merných jednotiek. Záporné hodnoty sú povolené. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

27. << COLLDATE >> Dátum zberu

Uvádza sa dátum kedy bola vzorka genetického zdroja zozbieraná v tvare RRRRMMDD, kde RRRR je rok, MM je mesiac a DD je deň. Chýbajúce údaje (MM alebo DD) by mali byť nahradené spojovníkom (-) alebo "00". Dátum

je potrebné zadať pomocou kalendára. V kalendári v hornej časti je potrebné vybrať mesiac a rok a v dolnej časti kliknutím na daný deň a následne klikom na tlačidlo „Aktualizovať“ zadať potrebný dátum. V prípade ak chcete dátum vymazať tak kliknete na červený krížik.

Príklad: 1968----; 20110620.

#Údaje do deskriptora zapisujeme len v prípade ak vzorka/položka pochádza zo zberovej expedície

28. << SAMPSTAT >> Biologický typ genetického zdroja

Uvádza sa štatút vzorky výberom z číselníka.

- 100 - divorastúca
  - 110 - prírodná, pôvodná
  - 120 - poloprírodná/planá
  - 130 - poloprírodná/presievaná
- 200 - burina
- 300 - krajová odroda (landrace)
- 400 - šľachtiteľský materiál
  - 410 - šľachtiteľská línia
  - 411 - syntetická populácia
  - 412 - hybrid
  - 413 - šľachtiteľský zdroj/základná populácia
  - 414 - inbredná línia (rodič hybridnej odrody)
  - 415 - segregujúca populácia
  - 416 - klon
  - 420 - genetická zásoba
  - 421 - mutant
- 500 - vyšľachtená odroda
- 600 - GMO
- 999 - iný status, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

29. << COLLSRC >> Spôsob zisku/miesto zberu

Uvádza sa spôsob zisku vzorky výberom z číselníka.

C3

- 10 - pôvodné prostredie
  - 11 - les, stromovitý porast
  - 12 - krovinatý porast
  - 13 - lúka
  - 14 - púšť, tundra
  - 15 - vodné prostredie
- 20 - farma a obhospodarované prostredie
  - 21 - pole
  - 22 - sad
  - 23 - záhrada (mestská, prímestská, vidiecka)
  - 24 - neobrábaná pôda, úhor
  - 25 - pastviny
  - 26 - sklad
  - 27 - humno
  - 28 - park
- 30 - trh, obchod
- 40 - ústav, šľachtiteľská stanica, výskumná organizácia, génová banka
- 50 - semenársky podnik
- 60 - zaburinené, narušené nálezisko

61 - okraj cesty
62 - okraj poľa
99 - iný spôsob, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

30. << ACQDATE >> Dátum zaradenia do kolekcie

Uvádza sa dátum zaradenia vzorky genetického zdroja do kolekcie výberom z číselníka v tvare RRRRMMDD, kde RRRR je rok, MM je mesiac a DD je deň. Chýbajúce údaje (MM alebo DD) by mali byť nahradené spojovníkom (-) alebo "00". Dátum je potrebné zadať pomocou kalendára.

Príklad: 1968----; 20110620

Poznámka: **Upozornenie:** Dátum zaradenia vzorky genetického zdroja do kolekcie nie je totožný s dátumom zberu, dátumom registrácie v prípade odrody a ani s dátumom naskladnenia položky na sklad v génovej banke.

31. << GROWHAB >> Typ vegetácie

Uvádza sa typ vegetácie výberom z číselníka

A - jarná
I - prechodná
H - ozimná
1 - kvety.letničky
2 - kvety.dvojročné
3- kvety.trvalky-generatívne množenie
4- kvety.skleníkové-generatívne množenie
5- kvety.cibuľnaté alebo hlúzovité
6- kvety.trvalky-vegetatívne množenie
7- kvety.skleníkové-vegetatívne množenie

32. << GROWSEASON >> Vytrvalosť, trvácnosť

Uvádza sa typ vytrvalosti druhu

1 - jednoročná
2 - dvojročná
3 - vytrvalá

33.<< SEEDAVAIL >> Dostupnosť/Objednatelnosť vzorky

Uvádza sa dostupnosť konkrétnej vzorky na sklade k distribúcii užívateľom výberom z číselníka

Y - áno, voľne k dispozícii
L - obmedzene len so súhlasom držiteľa
N - nie, vzorka nedostupná, regeneruje sa, nízka klíčivosť, nedostatočné množstvo, licenčné pravidlá
X - nie, vzorka neexistuje

34. << PLOIDYLEV >> Typ ploídie

Uvádza sa typ ploídie výberom z číselníka

1 - (1x) haploid
2 - (2x) diploid

- 3 - (3x) triploid
- 4 - (4x) tetraploid
- 5 - (5x) pentaploid
- 6 - (6x) hexaploid
- 7 - (7x) heptaploid
- 8 - (8x) oktoploid
- 99 - iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

35. << DONORCODE >> Kód inštitúcie darcu

Uvádza sa 6-miestny kód inštitúcie darcu genetického zdroja zo zoznamu FAO WIEWS. Kódovanie deskriptora používa rovnaký štandard ako v prípade INSTCODE.

Príklad: SVK001, CZE122 ...

Poznámka: -FAO WIEWS kódy je možné získať na URL adrese: <http://apps3.fao.org/wiews/wiewspage.jsp> v sekcii PGR/Download

-ukázaním kurzora myši nad ikonku bieleho otáznika v modrom poli získame krátku nápovedu k zvolenému deskriptoru

Metodika zadávania údajov do poľa << DONORCODE >> je totožná s postupom zadávania deskriptorov č.7 - COLLCODE, č.44 - BREDCODE alebo č.48 - DUPLSITE

Kód inštitúcie darcu zadáme nasledovne:

a) zvolíme, že chceme vyberať cez podlinkovaný odkaz Vybrať

b) pokračujeme vo výbere kódu inštitúcie darcu kliknutím na zelené zátržítka Vybrať

c) zvolíme čo možno najefektívnejšiu stratégiu hľadania požadovaného kódu inštitúcie zberateľa cez jej názov na základe osobného hľadiska, ktorú užívateľ subjektívne považuje za najúčinnnejšiu resp. operatívnejšiu.

Napr. hľadáme < Saatzucht Donau > buď to:

-zadáme hľadaný výraz saatzucht donau (alebo len jeho časť napr. donau) do poľa Hľadať a cez tlačidlo Hľadaj dostaneme výsledok hľadania, (možno hľadať aj cez ISO kód krajiny ak z predchádzajúceho vieme že sa jedná o inštitút z Rakúska < AUT >), prípadne pre lepšiu orientáciu možno výsledok hľadania zoradiť podľa poľa FAO kód zostupne alebo vzostupne, alebo

-zoradíme zoznam inštitúcií kliknutím na písmeno < S > na abecednom paneli podľa písmena < S > a manuálne nájdeme v zoradenom zozname požadovaný inštitút, alebo

-z predchádzajúceho vieme, že požadovaný kód inštitúcie zberateľa v našom prípade < Saatzucht Donau > má FAO kód AUT043.

Zoznam subjektov								
Hľadať:		donau			Hľadať	Zrušiť	+ zobrazíť rozšírený filter	
+ Nový záznam		A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z						Zrušiť výber
Vybrať	Názov organizácie/subjektu	Typ subjektu	IČO	Kód FAO	Ulica	Obec / mesto	Kontaktná osoba	Telefón
☒	Saatzucht Donau GmbH & Co KG	Právnická osoba		AUT043	Saatzuchtstrasse 11	Probstdorf		+43 22 2481-0

Po nájdení požadovaného inštitútu cez zelené zátržítka vyberieme požadovaný inštitút a cez podlinkovaný odkaz [Refresh](#)

Vybrať ... Refresh

--- nezadaná hodnota ?

situácia pred refresh

zobrazíme vybraný inštitút v poli DONORCODE, zatiaľ čo fyzicky vnútorne do DB bude zapísaný kód a nie názov inštitútu

Saatzucht Donau GmbH & Co KG ?

[Vybrať ... Refresh](#)

situácia po refresh

Poznámka:

Pri ďalšom/opätovnom hľadaní iného inštitútu nezabudneme vypnúť všetky voľby cez modré tlačidlo [Zrušiť](#) resp. tlačidlo [Zrušiť výber](#) (za abecedným panelom) v prípade voľby filtra cez abecedný panel

36. << DONORNAME >> Názov inštitúcie darcu

Uvádza sa názov inštitúcie darcu genetického zdroja. Údaje do poľa deskriptora zadávame **len** v prípade ak kód inštitúcie darcu genetického zdroja č.35 << DONORCODE >> v zozname FAO WIEWS nie je k dispozícii ! Údaje zadávame v tvare: Názov inštitúcie, Adresa, Štát. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: Osivo a. s., Jana Kalinčiaka 2391/1, 960 01 Zvolen, Slovenská republika

Poznámka: V prípade chýbajúceho FAO kódu inštitúcie kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

37. << DONORNUMB >> Číslo položky u darcu

Uvádza sa číslo, ktoré genetickému zdroju priradil samotný darca. Kódovanie deskriptora používa rovnaký štandard ako v prípade ACCENUMB. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: **SVK002O0800046; AUT04356142A0**

38. << OTHERNUMB >> Ďalšie identifikačné číslo

Uvádza sa ďalšie (iné) známe evidenčné číslo pre konkrétny genetický zdroj v iných katalógoch/databázach (zbierkach), ktoré môže napomôcť v identifikácii duplícít v zbierkach. Môže sa jednať o číslo pridelené šľachtiteľom, odrodovou skúšobňou a pod. Použite nasledujúci všeobecný formát zápisu kódinštitútu:identifikátor, napr. INSTCODE:ACCENUMB;... kódinštitútu a identifikátor sú medzi sebou oddelené dvojbodkou bez medzier. Spoločný pár INSTCODE spolu s identifikátorom sú oddelené bodkočiarkou bez

medzery pri viacnásobnom zápise. V prípade, že FAO WIEWS kód inštitúcie nie je známy, identifikátoru by mala predchádzať dvojbodka napr. :TRI3683. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: CZE122:01C0100379;DEU538:TRI3683 (príklad viacnásobného zápisu)

39. << MAINFORM >> Spôsob udržiavania

Uvádza sa spôsob resp. rastlinná časť, ktorou je genetický zdroj v zbierke udržiavaný. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

- 1 - Semená
- 2 - Hľuzy, Mikro-hľuzy
- 3 - Cibule
- 4 - Vrúble, očká
- 5 - Peľ
- 6 - Kryoprezervácia
- 7 - *in vitro*
- 8 - *on farm*
- 9 - Trvalá výsadba

40. << HERB >> Herbár

Uvádza sa zastúpenie skladovej položky v herbári. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

- 0 - nie
- 1 - áno, vzorka pochádza z pestovania
- 2 - áno, vzorka pochádza z originálneho zberu

41. << BREEDMET >> Metóda šľachtenia

Uvádza sa podstatná alebo najdôležitejšia použitá metóda šľachtenia v procese vzniku materiálu, o ktorej rozhodne kurátor výberom z číselníka.

- 1 - nešľachtená odroda
- 2 - hromadný výber
- 3 - individuálny výber
- 4 - kríženie
- 5 - mutácia
- 6 - polykros
- 7 - heterózne šľachtenie
- 8 - polyploidizácia
- 9 - génová manipulácia
- X - iná metóda

42. << YEARREG >> Rok registrácie

Uvádza sa rok, v ktorom bola odroda registrovaná v tvare YYYY. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

43. << YEARRES >> Rok reštrikcie

Uvádza sa rok, v ktorom bola odroda reštringovaná v tvare YYYY. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

44. << BREDCODE >> Kód inštitúcie šľachtiteľa

Udáva 6-miestny kód inštitúcie zo zoznamu FAO WIEWS, ktorá vzorku/odrodu vyšľachtila. V prípade, že inštitúcia držiteľa kolekcie materiál aj vyšľachtila, tak kód inštitúcie šľachtiteľa (BREDCODE) bude rovnaký ako kód inštitúcie držiteľa kolekcie (INSTCODE). Kódovanie deskriptora používa rovnaký štandard ako v prípade INSTCODE. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

Príklad: SVK001, SVK002, AUT043.

Poznámka: Chýbajúce FAO WIEWS kódy je možné získať na URL adrese: <http://apps3.fao.org/wiews/wiewspage.jsp> v sekcii *PGR/Download* alebo kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

-ukázaním kurzora myši nad ikonku bieleho otáznika v modrom poli získame krátku nápovedu k zvolenému deskriptoru

Metodika zadávania údajov do poľa << BREDCODE >> je totožná s postupom zadávania deskriptorov č.7 - COLLCODE, č.35 - DONORCODE alebo č.48 - DUPLSITE

Kód inštitúcie šľachtiteľa zadáme nasledovne:

a) zvolíme, že chceme vyberať cez podlinkovaný odkaz Vybrať

b) pokračujeme vo výbere kódu inštitúcie šľachtiteľa kliknutím na zelené zátržítiko Vybrať

c) zvolíme čo možno najefektívnejšiu stratégiu hľadania požadovaného kódu inštitúcie zberateľa cez jej názov na základe osobného hľadiska, ktorú užívateľ subjektívne považuje za najúčinnnejšiu resp. operatívnejšiu.

Napr. hľadáme < Saatzucht Donau > buď to:

-zadáme hľadaný výraz saatzucht donau (alebo len jeho časť napr. donau) do poľa Hľadať a cez tlačidlo Hľadať dostaneme výsledok hľadania, (možno hľadať aj cez ISO kód krajiny ak z predchádzajúceho vieme že sa jedná o inštitút z Rakúska < AUT >), prípadne pre lepšiu orientáciu možno výsledok hľadania zoradiť podľa poľa FAO kód zostupne alebo vzostupne, alebo

-zoradíme zoznam inštitúcií kliknutím na písmeno < S > na abecednom paneli podľa písmena < S > a manuálne nájdeme v zoradenom zozname požadovaný inštitút, alebo

-z predchádzajúceho vieme, že požadovaný kód inštitúcie zberateľa v našom prípade < Saatzucht Donau > má FAO kód AUT043.

Zoznam subjektov								
Hľadať:		donau			Hľadať	Zrušiť	+ zobrazíť rozšírený filter	
+ Nový záznam		A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z						Zrušiť výber
Vybrať	Názov organizácie/subjektu	Typ subjektu	IČO	Kód FAO	Ulica	Obec / mesto	Kontaktná osoba	Telefón
☒	Saatzucht Donau GmbH & Co KG	Právnická osoba		AUT043	Saatzuchtstrasse 11	Probstdorf		+43 22 2481-0

Po nájdení požadovaného inštitútu cez zelené zátržítka vyberieme požadovaný inštitút a cez podlinkovaný odkaz [Refresh](#)

Vybrať ... Refresh

--- nezadaná hodnota

zobrazíme vybraný inštitút v poli BREDCODE, zatiaľ čo fyzicky vnútorne do DB bude zapísaný kód a nie názov inštitútu

Saatzucht Donau GmbH & Co KG
 Vybrať ... Refresh

Poznámka: Pri ďalšom/opätovnom hľadaní iného inštitútu nezabudneme vypnúť všetky voľby cez modré tlačidlo [Zrušiť](#) resp. tlačidlo [Zrušiť výber](#) (za abecedným panelom) v prípade voľby filtra cez abecedný panel

45. << BREDNAME >> Názov inštitúcie šľachtiteľa

Udáva názov inštitúcie šľachtiteľa genetického zdroja. Údaje do poľa deskriptora zadávame **len** v prípade ak kód inštitúcie šľachtiteľa č.44 << BREDCODE >> v zozname FAO WIEWS nie je k dispozícii ! Údaje zadávame v tvare: Názov inštitúcie, Adresa, Štát. Údaj je potrebné zadať ako textový reťazec.

Príklad: Osivo a. s., Jana Kalinčiaka 2391/1, 960 01 Zvolen, Slovenská republika

Poznámka: V prípade chýbajúceho FAO kódu inštitúcie kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

46. << ANCEST >> Rodokmeň

Uvádza sa rodokmeň genetického zdroja ako textový reťazec s nasledovnými povolenými značkami:

/ - jednoduché kríženie

// - dvojnásobné kríženie

/3/, /4/, ... - troj a viacnásobné kríženie s uvedením čísla medzi lomítkami

*3 - spätné kríženie

? - pred názvom odrody vyjadruje neistotu či skutočne bola táto odroda použitá

S- výber, selection

LV. - krajová odroda (local variety)

M- mutácia

+ - opelenie zmesou peľu

( ) - vysvetlivky (vysvetľujúci text je vhodné uvádzať v angličtine, vysvetlivky ktoré nemajú tesný vzťah k rodokmeňu, uvádzajte v poznámkach)

Príklad: Hana/7*Atlas//Turk/8*Atlas; Radko/Beniko a pod.

47. << REMARKS >> Poznámky

Poznámka, uvádza doplnkovú informáciu k existujúcim deskriptorom resp. obsahuje informácie, ktoré nebolo možné použitými deskriptormi obsiahnuť, ale pre potencionálneho užívateľa môže byť veľmi užitočná. Údaje zadávame ako text.

Príklad: odroda sa predtým volala Marcello poznámka by mala byť zapísaná nasledovne ACCENAME:formerly Marcello

-ACCENAME (zapísané veľkým písmom) pretože sa týka mena odrody : predmet informácie - samotná informácia oddelený dvojbodkou bez medzery;

-bodkočiarka bez medzery slúži ako oddeľovač viacerých nesúvisiacich informácií) v prípade, že poznámkujeme ďalej na inú tému napr. BREDCODE (zapísané veľkým písmom) : dr. Varga (znamená že poznámkujeme k šľachtiteľskej firme BREDCODE a pasportizovanú vzorku/odrodu vyšľachtit dr. Varga, teda výsledný tvar poznámky:

ACCENAME:formerly Marcello;BREDCODE:dr. Varga

48. << DUPLSITE >> Kód inštitúcie udržiavateľa bezpečnostnej vzorky

Udáva 6-miestny kód inštitúcie zo zoznamu FAO WIEWS, v ktorej sa udržiava bezpečnostný duplikát vzorky. Kódovanie deskriptora používa rovnaký štandard ako v prípade deskriptorov č.7 - COLLCODE, č.35 - DONORCODE alebo č.44 - BREDCODE. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

Metodika zadávania údajov do poľa << DUPLSITE >> je totožná s postupom zadávania deskriptorov č.7 - COLLCODE, č.35 - DONORCODE alebo č.44 - BREDCODE.

Z Rámцovej metodiky (Benediková a kol., 2005) vyplýva, že položky uložené v Základnej kolekcii NPPC VÚRV, GB SR zmluvne udržiavame v určenom množstve aj vo forme bezpečnostného duplikátu vo VÚRV Praha Ruzyně v.v.i. - CZE122, preto vzorky so zámerom budúceho uskladnenia do Základnej kolekcii v čase zápisu/editácie pasportu do DB do poľa DUPLSITE zapisujeme VÚRV Praha Ruzyně v.v.i. - CZE122.

Taktiež sa jedná o prípady pasportizácie vzoriek zo zberových expedícií, keď sa zozberaná vzorka delí medzi inštitúcie zúčastnené na expedícií. Napr. zberovej expedície sa zúčastňujú 3 inštitúcie SVK001 - Research Institute of Plant Production Piešťany, CZE096 - Research Institute for Fodder Crops Ltd., Troubsko a HUN003 - Institute for Agrobotany, kde všetky FAO kódy inštitúcií predstavujú prípustne hodnoty v poli DUPLSITE. Ak je popísaná situácia aktuálna v dátovom poli uvádzame aspoň jeden FAO kód.

Pri vzorkách so zámerom budúceho uskladnenia položky **len** v Aktívnej kolekcii NPPC VÚRV, GB SR resp. vzorka/položka **nepochádza** zo zberovej expedície pole DUPLSITE ponecháme prázdne !

Poznámka: V prípade chýbajúceho FAO kódu inštitúcie kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

49. << DUPLINSTNAME >> Názov inštitúcie udržiavateľa bezpečnostnej vzorky

Udáva názov inštitúcie udržiavateľa bezpečnostnej vzorky genetického zdroja. Údaje do poľa deskriptora zadávame **len** v prípade ak kód udržiavateľa bezpečnostnej vzorky - DUPLSITE v zozname FAO WIEWS nie je k dispozícii ! Údaje zadávame ako text v tvare: Názov inštitúcie, Adresa, Štát

Príklad: Osivo a. s., Jana Kalinčiaka 2391/1, 960 01 Zvolen, Slovenská republika

Poznámka: V prípade chýbajúceho FAO kódu inštitúcie kontaktujte prosím administrátora IS GRISS

50. << EVALDATA >> Popisné údaje

Uvádza sa existencia popisných údajov ku skladovej položke získaných na základe štandardného klasifikátora určeného na hodnotenie genetických zdrojov príslušného rastlinného druhu.. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

0 - nie

1 - áno

99 – iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

51. << STORAGE >> Spôsob uchovávania genetického zdroja

Uvádza sa spôsob uchovávania genetického zdroja výberom hodnoty z číselníka. Ak je genetický zdroj udržiavaný za rôznych podmienok, v príslušnom poli je povolená možnosť pre viacnásobný dátový zápis a jednotlivé zápisy sú oddelené bodkočiarkou napr. 12; 13. (detaily o spôsobe skladovania Genebank Standards (FAO, 2013)).

10 - semenná kolekcia

11 - krátkodobá, pracovná

12 - strednodobá

13 - dlhodobá

20 - poľná kolekcia

30 - *in vitro* kolekcia

40 - kryo kolekcia

50 - DNA kolekcia

60 - *in situ*

99 - iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

52. << EURISCO >> Zaradiť do EURISCO katalógu

Uvádza sa či informácia o genetickom zdroji bude replikovaná v EURISCO katalógu. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

0 - nie (nezaradiť)

1 - áno (zaradiť)

99 - iná DB, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

53. << BIOCHEM >> Biochemické údaje k vzorke

Dátové pole nevyplňovať !

54. << EXCHFORM >> Forma výmeny vzorky

Uvádza sa spôsob výmeny materiálu - resp. rastlinnú časť, ktorou je vzorka ponúknutá žiadateľom. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

1 - Semená

2 - Hľuzy

3 - Mikrohľuzy

4 - Cibule

5 - Vrúble, očká

6 - Peľ

99 - iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

55. << MLSSTAT >> MLS-status vzorky

Uvádza sa príslušnosť vzorky (položky) k multilaterálnemu systému (MLS) podľa Medzinárodnej zmluvy o genetických zdrojoch rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo (ITPGRFA). Zoznam druhov pokrytých touto zmluvou. (dostupné on-line, 30.5.2019 url: <ftp://ftp.fao.org/docrep/fao/011/i0510e/i0510e.pdf>). Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

- 0 - nie (nezahŕňa)
- 1 - áno (nezahŕňa)
- 99 – iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

56. << AEGISSTAT >> AEGIS status vzorky

Uvádza sa príslušnosť vzorky (položky) k európskemu integrovanému systému génových bánk - European Integrated Genetic Bank System (AEGIS). Ide o spoločnú iniciatívu génových bánk v Európe, kde sa pod touto iniciatívou zhromažďuje jedinečný a najcennejší materiál z národných kolekcii GZR. Spravidla sa tu združujú vzorky, kt. budú aj uložené na Svalbard. Poskytuje informáciu, nakoľko je vzorka (položka) uchovávaná v rámci AEGIS.

- 0 - nie (nezaradiť)
- 1 - áno (zaradiť)
- 99 – iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

Poznámka: Aktuálnu informáciu o AEGIS statuse vzoriek v rámci celej Európy alebo konkrétneho štátu je možné získať na URL: <http://eurisco.ipk-gatersleben.de> vpravo hore na záložke *Search* v 3.oddiely *Status* a v parametri *AEGIS status* z rolety vybrať *Yes*, vid'. nižšie

The screenshot shows a search interface with a 'Status' section highlighted by a red box. Below it, there are several input fields: 'Biological Status', 'Acquisition Source', 'Acquisition Date From', and 'Acquisition Date To'. Below these, there are two dropdown menus: 'MLS Status' (set to 'All statuses') and 'AEGIS Status' (set to 'Yes', also highlighted with a red box). At the bottom, there are 'Search' and 'Reset' buttons.

Bližšie informácie o AEGIS je možné získať na URL: <http://www.ecpgr.cgiar.org/aegis/about-aegis/> alebo vpravo hore na záložke *Statistics and documents* na <https://eurisco.ipk-gatersleben.de/apex/f?p=103:30:::NO:::> v sekcii

57. << CORECOLL >> Príslušnosť vzorky ku CORE kolekcii

Uvádza sa príslušnosť vzorky (položky) ku CORE kolekcii v rámci príslušného druhu. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

- 0 – nie (nezaradiť)

1 – áno (zaradiť)

99 – iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

58. << HISTORIC >> Historická vzorka

Deskriptor označuje už neaktívne (historické) skladové položky v génovej banke, bez zásoby semien v kolekciami. Informácie o nich však naďalej majú svoju hodnotu. V prípade ak stav nie je známy ponechajte hodnotu prázdnu. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

0 - Nie (stále je aktívne udržiavaná génovou bankou)

1 - Áno (už nie je udržiavaná génovou bankou)

99 – iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

59. << SVALBARD >> Zaradiť na Svalbard

Deskriptor označuje skladové položky slovenského pôvodu v génovej banke, ktoré budú zaradené do bezpečnostnej kolekcie **Svalbard Global Seed Vault** na ostrove Svalbard (nórske pomenovanie pre súostrovie Špicbergy). Informácie o nich však naďalej majú svoju hodnotu. V prípade ak stav nie je známy ponechajte hodnotu prázdnu. Údaj zadáme výberom hodnoty z číselníka.

0 - nie (nezaradiť)

1 - áno (zaradiť)

99 – iné, podrobne rozpracovať v poli << REMARKS >> Poznámky

Poznámka: Vzorka zaradená na Svalbard musí byť už predtým zaradená v systéme AEGIS č.56 << AEGISSTAT >> AEGIS status vzorky.

Použité zdroje:

ALERCIA, A., DIULGEROFF, S., MACKAY, M. 2015. *FAO/Bioversity Multi-Crop Passport Descriptors v.2.1 [MCPD v.2.1]* [online]. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome ; Bioversity International, 11 p. [cit. 2019-08-10]. URL:

https://www.bioversityinternational.org/fileadmin/user_upload/online_library/publications/pdfs/FAOBIOVERSITY_MULTICROP_PASSPORT_DESCRIPTOR_V.2.1_2015_2020.pdf

BENEDIKOVÁ, D. a kol., 2005. Rámcová metodika Národného programu ochrany genetických zdrojov rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo, 143 s.

ENGELS, J., MAGGIONI, L. 2011. *AEGIS: A regionally based approach to PGR conservation*. In: *Agrobiodiversity Conservation: Securing the Diversity of Crop Wild Relatives and Landraces*. Ed. N. Maxted, M. E. Dullo, B. V. Ford-Lloyd, L. Frese, J. M. Iriondo, M. A. Pinheiro de Carvalho. Wallingford, UK: CABI, pp. 392, ISBN: 9781845938512

FAO. 2013. *Genebank Standards for Plant Genetic Resources for Food and Agriculture*. [online]. Food and Agriculture Organization of the United Nations, Rome, 166 p. [cit. 2019-08-10]. URL: http://www.fao.org/fileadmin/templates/agphome/documents/PGR/genebank/GeneBank_ENG_WebFile.pdf

MENDEL, Ľ., HAUPTVOGE, P., BENKOVÁ, M. 2013. *Development of a new information system for genebank*. In: *Genofond 17 : informačný spravodajca*. - Piešťany : CVRV, 2013. p. 12-14.

MENDEL, Ľ., HAUPTVOGEL, P., BENKOVÁ, M., SMIEŠKO, M., JANÁKOVÁ, Ľ., JANUŠKA, P. 2016. *GRISS - documentation system of plant genetic resources of Slovakia*. In: *Book of abstracts: Sustainable utilisation of plant genetic resources for agriculture and food : international scientific conference, 18-20 October 2016, Piešťany, Slovak Republic* ISBN: 9788089417698

WEISE, S., OPPERMANN, M., MAGGIONI, L., HINTUM, T., KNUPFER, H. 2017. EURISCO: The European search catalogue for plant genetic resources. *Nucleic Acids Research* 45(1), p. 1003-1008.